



Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA HARDTEISTIMÉIREACHTA 2023

CUNTASAÍOCHT – GNÁTHLEIBHÉAL (400 marc)

DÉ CÉADAON 21 MEITHEAMH- TRÁTHNÓNA 2.00 – 5.00

Tá an páipéar seo leagtha amach ina 3 Roinn:

Roinn 1: Cuntasaíocht Airgeadais (120 marc)

Tá ceithre cheist sa roinn seo (uimhreacha 1 – 4). Tá 120 marc ag gabháil leis an gcéad cheist (**A nó B**) agus 60 marc an ceann ag gabháil leis na trí cheist eile.

Ba chóir d'iarrthóirí **CEIST 1 (A nó B) amháin** a fhreagairt NÓ **DHÁ** cheann ar bith de na trí cheist eile sa roinn seo a fhreagairt.

Roinn 2: Cuntasaíocht Airgeadais (200 marc)

Tá trí cheist sa roinn seo (uimhreacha 5 – 7). Tá 100 marc ag gabháil le gach ceist díobh. Ba chóir d'iarrthóirí **DHÁ** cheist díobh a fhreagairt.

Roinn 3: Cuntasaíocht Bhainistíochta (80 marc)

Tá dhá cheist sa roinn seo (uimhreacha 8 agus 9). Tá 80 marc ag gabháil le gach ceist díobh. Ba chóir d'iarrthóirí ceann **AMHÁIN** de na ceistanna seo a fhreagairt.

Áireamhain

Is ceadmhach áireamhain a úsáid agus na ceistanna ar an bpáipéar seo á bhfreagairt. Tá sé fíorthábhachtach an t-oibriú amach a thaispeáint s(n)a f(h)reagarleabha(i)r sa chaoi gur féidir creidiúint iomlán a thabhairt ar obair atá ceart.

ROINN 1 (120 Marc)
Freagair Ceist 1(A) NÓ 1(B) NÓ DHÁ cheist ar bith eile

1. (A) Cuntais Deiridh Trádálaí Aonair

Baineadh na hiarmhéideanna seo a leanas as leabhair Emma Ní Chróinín, trádálaí aonair, mar a bhí ar 31/12/2022:

	€	€
Veaineanna seachadta de réir a gcostas	72,000	
Dímheas carntha – veaineanna seachadta		26,000
Foirgnimh	550,000	
Trelamh oifige (costas €35,000)	16,000	
Paitinní	32,600	
Tarraingtí	15,200	
Caipiteal 01/01/2022		280,000
Creidiúnaithe		28,400
Féichiúnaithe	36,400	
Díolacháin		574,000
Ceannacháin	191,000	
Aischuir amach (aischuir ceannachán)		12,700
Aischuir isteach (aischuir díolachán)	19,500	
Stoc 01/01/2022	31,700	
Stáiseanóireacht	4,300	
Lascaine faighte		3,900
Speansais ghinearálta	3,600	
Pá agus tuarastal	122,000	
Fógraíocht	10,900	
Árachas	13,200	
Iasacht théarmach (a fuarthas ar 01/04/2022)		120,000
Ús iasachta íochta	1,500	
Soláthar in aghaidh drochfhiach		4,200
CBL		20,500
ÁSPC & MSU		18,600
Banc	44,700	
Iarmhéid brabúis agus caillteanais 01/01/2022	<u> </u>	<u>76,300</u>
	<u><u>1,164,600</u></u>	<u><u>1,164,600</u></u>

Tugtar an t-eolas breise seo a leanas duit:

- (i) Stoc le hathdhíol ar 31/12/2022, €22,000.
- (ii) Stoc stáiseanóireachta ar 31/12/2022, €1,200.
- (iii) Fógraíocht atá dlite ar 31/12/2022, €400.
- (iv) Ba chóir soláthar a dhéanamh d'ús atá dlite ar an iasacht.
Is é an ráta úis 8% in aghaidh na bliana.
- (v) San áireamh san árachas tá seic €800 d'árachas charr príobháideach Emma Ní Chróinín.
- (vi) Baineann árachas leis an mbliain dar críoch 31/03/2023.
- (vii) Soláthar in aghaidh drochfhiach le coigeartú go 5% de na féichiúnaithe.
- (viii) Tá soláthar in aghaidh dímheasa le déanamh mar seo a leanas:

Foirgnimh	2% dá gcostas
Veaineanna seachadta	10% dá <u>luach glan de réir na leabhar</u>
Trealamh	15% dá chostas.

∴

Iarrtar ort:

- (a) **Cuntas trádála, brabúis agus cailteanais** a ullmhú don bhliain dar críoch 31/12/2022. (80)
 - (b) **Clár comhardaithe** a ullmhú mar a bhí ar 31/12/2022. (40)
- (120 marc)**

1. (B) Cuntais Deiridh Cuideachta

Baineadh na hiarmhéideanna seo a leanas as leabhair de Bhailís Teo mar a bhí ar 31/12/2022:

	€	€
Scairchaipiteal		
Údaraithe - 975,000 gnáthscair de €1 an ceann		
Eisithe - 570,000 gnáthscair de €1 an ceann		570,000
Veaineanna seachadta de réir a gcostas	95,000	
Foirgnimh	720,000	
Trealamh oifige	70,000	
Paitinní	76,400	
Dímheas carntha – foirgnimh		45,000
Dímheas carntha – trealamh oifige		13,000
Stoc na n-earraí le hathdhíol (01/01/2022)	73,500	
Stoc stáiseanóireachta (01/01/2022)	1,800	
Fógraíocht	13,400	
Stáiseanóireacht	4,200	
Ceannacháin	435,000	
Díolacháin		765,000
Aischiú isteach (aischiú díolachán)	22,700	
Creidiúnaithe		81,100
Féichiúnaithe	96,300	
CBL		18,900
Solas agus teas	10,600	
Soláthar in aghaidh drochfhiach		4,300
Táillí stiúrthóirí	27,200	
Bintiúir 10% (eisithe an 01/04/2022)		90,000
Ús bintiúir	4,100	
Banc		15,700
Iarmhéid brabúis agus cailteanais 01/01/2022		71,800
Cíos agus rátaí	25,800	
Árachas	17,500	
Coimisiún		<u>18,700</u>
	<u>1,693,500</u>	<u>1,693,500</u>

Tugtar an t-eolas breise seo a leanas duit:

- (i) Stoc na n-earraí le hathdhíol ar 31/12/2022, €55,800.
- (ii) Stoc stáiseanóireachta ar 31/12/2022, €1,400.
- (iii) Baineann árachas leis an mbliain dar críoch 31/03/2023.
- (iv) Soláthar in aghaidh drochfhiach le coigeartú go 4% de na féichiúnaithe.
- (v) Coimisiún infhaighte atá dlite ar 31/12/2022, €1,500
- (vi) Tá soláthar in aghaidh dímheasa le déanamh mar seo a leanas:

Foirgnimh	- 2% dá chostas
Trealamh oifige	- 15% dá <u>luach glan de réir na leabhar</u>
Veaineanna seachadta	- 10% dá gcostas.
- (vii) Déan soláthar d'ús bintiúir dlite ar 31/12/2022.
- (viii) Soláthar le déanamh do cháin chorparáide, €24,000.

Iarrtar ort:

- (a) **Cuntas trádála, brabúis agus caillteanais** a ullmhú don bhliain dar críoch 31/12/2022. (80)
 - (b) **Clár comhardaithe** a ullmhú mar a bhí ar 31/12/2022. (40)
- (120 marc)**

2. Cuntais Ghnólachta Seirbhíse

Seo a leanas sócmhainní agus dliteanais Shíobhán Uí Néill, dochtúir, ar 01/01/2022.

Áitreabh €450,000, troscán €30,500, mótarfheithiclí €48,400, airgead ar láimh €32,000, trealamh liachta ar chostas €36,000, suimeanna dlite ó othair phríobháideacha €2,600, solas agus teas dlite €750, suimeanna dlite ó scéimeanna na gcártaí leighis €8,300, dímheas trealamh liachta €3,600, árachas réamhíoctha €300.

Iarrtar ort:

(a) **Caipiteal** an Dochtúir Uí Néill ar 01/01/2022 a ríomh. (20)

Baineadh na sonraí seo a leanas óna taifid ar 31/12/2022:

Fáltais	€	Íocaíochtaí	€
Táillí othar príobháideach	144,400	Soláthairtí liachta	14,200
Scéim cárta leighis	193,500	Solas agus teas	3,100
		Teileafón agus leathanbhanda	2,200
		Pá foirne oifige	26,400
		Irisí	350
		Árachas	3,700
		Deisiúcháin agus cothabháil	5,400
		Speansais mhótair	1,800
		Táillí dochtúra ionaid	20,100

Ba chóir an t-eolas agus na treoracha seo a leanas a chur san áireamh ar 31/12/2022:

- (i) Suimeanna dlite ó scéim na gcártaí leighis, €2,400.
- (ii) Solas agus teas dlite, €280.
- (iii) Pá fhoireann na hoifige atá dlite, €500.
- (iv) Ba mhaith leis an Dochtúir Uí Néill an trealamh liachta a dhímheas de 10% dá chostas agus mótarfheithiclí a dhímheas de 15% dá gcostas.

Iarrtar ort:

(b) **Cuntas ioncaim agus caiteachais** an Dochtúir Uí Néill a ullmhú don bhliain dar críoch 31/12/2022. (40)

(60 marc)

3. Dímheas agus Athluacháil Sócmhainní Seasta

Baineadh na sonraí seo a leanas as leabhair Chléirigh Teo:

01/01/2021	Foirgnimh ar a gcostas, €750,000.
01/01/2021	Ba é an t-iarmhéid sa soláthar don chuntas dímheasa ná €149,000.
01/06/2021	Cheannaigh foirgneamh ar €335,000.
01/07/2021	Dhíol foirgneamh ar €104,000 a chosain €175,000. Ba é an luach de réir na leabhar ar an bhfoirgneamh sin ar 01/07/2021 ná €97,000.
31/12/2021	Ba é an dímheas iomlán don bhliain dar críoch 31/12/2021 ná €58,000.
01/01/2022	Rinneadh na foirgnimh a athluacháil ar €1,200,000.
31/12/2022	Déan soláthar do dhímheas ag an ráta 6% de luach na bhfoirgneamh ar 01/01/2022.

Iarrtar ort a thaispeáint:

- (a) Cuntas na bhfoirgneamh don dá bhliain **2021** agus **2022**. (15)
- (b) An cuntas soláthair in aghaidh dímheasa don dá bhliain **2021** agus **2022**. (20)
- (c) Cuntas dhiúscairt na bhfoirgneamh don bhliain dar críoch **31/12/2021**. (15)
- (d) An cuntas cúlchiste athluachála. (10)

(60 marc)

4. Cuntas Rialúcháin Féichiúnaithe agus Creidiúnaithe

Baineadh na figiúirí seo a leanas as leabhair Thoirdealbhaigh Uí Bheacháin le linn mhí Eanáir 2023:

	€
Iarmhéid mhórleabhar na bhféichiúnaithe 01/01/2023 dr	92,700
Iarmhéid mhórleabhar na bhféichiúnaithe 01/01/2023 sr	2,100
Iarmhéid mhórleabhar na gcreidiúnaithe 01/01/2023 sr	51,100
Iarmhéid mhórleabhar na gcreidiúnaithe 01/01/2023 dr	680
Aischiur amach (aischiur ceannacháin)	2,400
Lascaine a lamháladh	1,750
Lascaine faighte	2,200
Díolacháin (lena n-áirítear díolacháin airgid €14,100)	164,100
Ceannacháin (lena n-áirítear ceannacháin airgid €17,200)	177,200
Seiceanna a íocadh le soláthróirí	65,900
Seiceanna a fuarthas ó chustaiméirí	110,500
Drochfhaicha a díscríobh	1,800
Aistriú ó mhórleabhar na bhféichiúnaithe chuig mórleabhar na gcreidiúnaithe	2,700
Aischiur isteach (aischiur díolachán)	4,300
Billí iníoctha a glactha	8,800
Billí infaighte eisithe	19,500
Lascaine dícheadaithe do Thoirdealbhach Uí Bheacháin	900
Seiceanna a fuarthas agus a obadh	3,300
Ús a ghearr Toirdealbhach Uí Bheacháin ar chuntais dlite thar téarma	1,400
Iarmhéid mhórleabhar na bhféichiúnaithe 31/01/2023	1,850 sr
Iarmhéid mhórleabhar na gcreidiúnaithe 31/01/2023	760 dr

Iarrtar ort a ullmhú do mhí Eanáir 2023:

(a) Cuntas rialúcháin mhórleabhar na bhféichiúnaithe. (30)

(b) Cuntas rialúcháin mhórleabhar na gcreidiúnaithe. (30)

(60 marc)

Tosaíonn Roinn 2 ar leathanach 10

ROINN 2 (200 Marc)Freagair **DHÁ** cheist**5. Léirmhíniú Cuntas**

Baineadh an t-eolas seo a leanas as cuntais Uí Riain Teo don bhliain dar críoch 31/12/2022:

Cuntas Trádála, Brabúis agus Cailteanais don bhliain dar críoch an 31/12/2022

		€	€
Díolacháin chreidmheasa			675,000
Lúide: Costas díolachán			
Stoc 01/01/2022		115,000	
Móide: ceannacháin chreidmheasa		<u>420,000</u>	
		535,000	
Lúide: stoc 31/12/2022		<u>85,000</u>	
Costas díolachán			<u>450,000</u>
Ollbhrabús			???????
Lúide: Speansais iomlána (ús san áireamh)			<u>130,000</u>
Glanbhrabús don bhliain			<u>95,000</u>

Clár Comhardaithe mar a bhí ar 31/12/2022

	€	€	€
	Costas	Dímheas	Glanluach leabhar
Sócmhainní Seasta	<u>650,000</u>	<u>65,000</u>	585,000
Sócmhainní Reatha (lena n-áirítear féichiúnaithe trádála €55,000)		175,000	
Lúide Creidiúnaithe: suimeanna dlite laistigh de 1 bhliain			
Creidiúnaithe trádála		<u>95,000</u>	
			<u>80,000</u>
			<u>665,000</u>
Maoinithe ag:			
Creidiúnaithe: suimeanna dlite tar éis níos mó ná 1 bhliain			
Bintiúir 6% (2028 urraithe)			250,000
Caipiteal agus Cúlchistí	Údaraithe	Eisithe	
Gnáthscaireanna ar €1 an ceann	<u>500,000</u>	<u>320,000</u>	320,000
Cuntas brabúis agus cailteanais			<u>95,000</u>
			<u>665,000</u>

- (a) Iarrtar ort a ríomh:** (go 2 ionad dheachúlacha, de réir mar is cuí).
- (i) An céatadán marcála suas ar chostas.
 - (ii) An toradh ar chaipiteal a úsáideadh.
 - (iii) An tréimhse chreidmheasa a tugadh d'fhéichiúnaithe ina míonna nó ina laethanta.
 - (iv) Corrlach an ghlanbhrabúis. (40)
- (b) Mínigh** na téarmaí seo a leanas agus **luaigh an tslí a mbaineann siad le cuntais Uí Riain Teo**, de réir mar is cuí:
- (i) Féichiúnaithe trádála.
 - (ii) Bintiúir 6%, 2028 urraithe.
 - (iii) Sócmhainní Seasta Doláimhsithe .
 - (iv) Cistí scairshealbhóirí. (40)
- (c)**
- (i) Ríomh an cóimheas fíorthástála don bhliain **2022** (go 2 ionad dheachúlacha).
 - (ii) Cad a léiríonn an cóimheas dúinn faoi leachtacht Uí Riain Teo? (10)
- (d)** Ba é an toradh ar chaipiteal in úsáid i gcás Uí Riain Teo in **2021** ná 13%.
- Déan trácht ar bhrabúsacht Uí Riain Teo. don bhliain **2022**. (10)
- (100 marc)**

6. Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid

Baineadh an t-eolas seo a leanas as leabhair Mhic an Fhailghigh Teo:

Brabús agus caillteanas (sliocht) don bhliain dar críoch 31/12/2022	€
Brabús oibriúcháin	155,400
Ús íoctha	<u>(16,800)</u>
	138,600
Cánachas	<u>(38,000)</u>
	100,600
Dibhinní íoctha	<u>(55,000)</u>
Brabús coinnithe	45,600
Iarmhéid brabúis agus caillteanais ar 01/01/2022	<u>44,400</u>
Iarmhéid brabúis agus caillteanais ar 31/12/2022	<u>90,000</u>

Cláir Chomhardaithe mar a bhí ar	31/12/2022		31/12/2021	
	€	€	€	€
Sócmhainní Seasta				
Talamh agus foirgnimh	750,000		610,000	
Lúide soláthar in aghaidh dímhéasa	<u>(110,000)</u>	640,000	<u>(88,000)</u>	522,000
Sócmhainní Reatha				
Stoc	114,000		93,000	
Féichiúnaithe	84,000		54,000	
Banc	<u>76,000</u>		<u>42,000</u>	
	<u>274,000</u>		<u>189,000</u>	
Lúide Creidiúnaithe: suimeanna dlite laistigh de 1 bhliain				
Creidiúnaithe	61,000		52,600	
Cánachas	<u>38,000</u>		<u>24,000</u>	
	<u>(99,000)</u>		<u>(76,600)</u>	
Glansócmhainní Reatha		<u>175,000</u>		<u>112,400</u>
Glansócmhainní Iomlána		<u>815,000</u>		<u>634,400</u>
Maoinithe ag				
Creidiúnaithe: suimeanna dlite tar éis 1 bhliain				
Bintiúir 8%		210,000		150,000
Caipiteal agus Cúlchistí				
Gnáth-scaircaipiteal eisithe		480,000		440,000
Scairbhiseach		35,000		
Cuntas brabúis agus caillteanais		<u>90,000</u>		<u>44,400</u>
		<u>815,000</u>		<u>634,400</u>

Iarrtar ort:

- (a) An brabús oibriúcháin a **réiteach** leis an nglansreabhadh airgid isteach/amach ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin. (30)
- (b) An **ráiteas faoi shreabhadh airgid** a ullmhú do Mhic an Fhailghigh Teo. don bhliain dar críoch 31/12/2022 faoi na ceannteidil seo a leanas:
1. Gníomhaíochtaí oibriúcháin
 2. Tortadh ar infheistíochtaí agus ar fhónamh ar airgeadas
 3. Cánachas
 4. Caiteachas caipitil agus infheistíocht airgeadais
 5. Díbhinní cothromais íoctha
 6. Maoiniú (60)
- (c) An glansreabhadh airgid a **réiteach** leis an athrú ar ghlanfhiachas. (10)

(100 marc)

7. Cuntais Feirme

Baineadh an comhardú trialach seo a leanas as leabhair mhuintir Mhic Giolla an Átha a bhfuil gnó feirmeoireachta measctha ar siúl acu ar 31/12/2022:

	€	€
Talamh	850,000	
Foirgnimh feirme (costas €290,000)	260,000	
Innealra (costas €85,000)	66,000	
Stoic 01/01/2022: Eallaigh	98,000	
Síolta gráin	1,200	
Leasachán	5,700	
Bia ainmhithe	12,800	
Ceannacháin: Eallaigh	33,000	
Síolta gráin	12,100	
Leasachán	36,700	
Bia ainmhithe	29,000	
Leictreachas	11,400	
Táillí tréidliachta	3,900	
Pá feirme	48,200	
Deisiúcháin ar innealra	7,500	
Iasacht 10% ón mBanc (01/01/2022)		180,000
Ús iasachta	12,000	
Díolachán : Gráin		34,800
Bainne		114,650
Eallaigh		26,800
Banc	10,950	
Caipiteal		1,122,000
Scéim íocaíochta bunúsaí		42,200
Tarraingtí airgid	<u>22,000</u>	
	<u>1,520,450</u>	<u>1,520,450</u>

Tá an t-eolas breise seo a leanas ar fáil:

- (i) Stoc deiridh 31/12/2022:
Luach an Eallaigh: €105,000; **Luach an Leasacháin:** €3,700; **Luach Bia na nAinmhithe:** €8,900.
- (ii) Tá an scéim íocaíochta bunúsaí le roinnt go cothrom idir an dá fhiontar.
- (iii) Pá feirme, deisiúcháin agus leasachán, le leithdháileadh idir an dá fhiontar sa cóimheas: Eallach agus bainne 60%, Gráin 40%.
- (iii) Bainne a d'úsáid an teaghlach le linn na bliana, €1,950.
- (iv) Tá dímhéas le soláthar mar seo a leanas foirgnimh feirme 2% dá gcostas; Innealra 10% dá chostas.

Iarrtar ort:

- (a) (i) **Cuntas Anailíse Fiontair** a ullmhú do 'Eallach/Bainne' don bhliain dar críoch 31/12/2022.
 - (ii) **Cuntas Anailíse Fiontair** a ullmhú do 'Gráin' don bhliain dar críoch 31/12/2022. (40)
 - (b) **Cuntas ginearálta brabúis agus cailíteanais** a ullmhú don bhliain dar críoch 31/12/2022. (25)
 - (c) **Clár comhardaithe** a ullmhú mar a bhí ar 31/12/22. (35)
- (100 marc)**

ROINN 3 (80 Marc)
Freagair ceist **AMHÁIN**

8. Costáil Ionsúcháin

Is cuideachta déantúsaíochta í Ó Fathaigh Teo, a bhfuil dhá roinn aici arb iad táirgeadh agus seirbhísiú.

Is mar seo a leanas atá na forchostais bhuiséadaithe don dá roinn don bhliain seo chugainn:

	€	€
Roinn	Seasta	Athraitheach
Táirgeadh	45,000	18,000
Seirbhísiú	11,000	16,000

Is mar seo a leanas a dhéanann Ó Fathaigh Teo. na huaireanta saothair dhírigh a mheas (a bhuiséadú) do gach roinn don bhliain seo chugainn:

Roinn	Uaireanta de shaothar díreach
Táirgeadh	9,000 uair an chloig
Seirbhísiú	5,000 uair an chloig

(a) Ríomh an ráta ionsúite forchostais (seasta agus athraitheach araon) do gach roinn bunaithe ar uaireanta de shaothar díreach.

(b) Is mar a leanas atá sonraí **Jab Uimh. 1977** de chuid custaiméara:

Ábhair dhíreacha	€2,750
Saothar díreach	€1,275
Uaireanta i dtáirgiú	8 uair
Uaireanta i seirbhísiú	5 uair

Ríomh an costas iomlán ar **Jab Uimh. 1977**

(c) Ríomh an praghas díola do **Jab uimh. 1977** más é 20% an mharcáil suas ar chostas.

(d) Luaigh **dhá** chúis ar gá do ghnólacht costphraghas táirge a ríomh.

(80 marc)

9. Buiséadú Táirgí

Déanann Fonn Fuaime Teo. dhá chineál barra fuaime ar a dtugtar ‘**Fearas Bluetooth**’ agus ‘**Fearas Sreinge**’. Tá díolacháin an dá chineál barra fuaime agus eolas ábhartha eile don bhliain seo chugainn buiséadaithe thíos:

	Fearas Bluetooth	Fearas Sreinge
Díolacháin bhuiséadaithe in aonaid	3,500	4,100
Praghas díola ionchasach	€75	€99

Stoc ionchasach – Earraí Críochnaithe	Fearas Bluetooth	Fearas Sreinge
Stoc tosaigh in aonaid	750	430
Stoc Deiridh in aonaid	680	390

Méid ábhair agus Costas	Ábhar X	Ábhar Y
Fearas Bluetooth	2 Kg	4 Kg
Fearas Sreinge	4 Kg	3 Kg
Praghas ceannaigh ionchasach in aghaidh an Kg	€2	€3

Stoc Ionchasach – Amhábhair	Ábhar X	Ábhar Y
Stoc tosaigh	170 Kg	240 Kg
Stoc deiridh	230 Kg	310 Kg

Am an tSaothair Dhírich in uaireanta an chloig	
Fearas Bluetooth	2 uair an chloig
Fearas Sreinge	3 uair an chloig

Ráta an tsaothair dhírich in aghaidh na huaire	€12
--	-----

Iarrtar ort:

- Buiséad díolachán a ullmhú ina **aonaid** agus ina **€**.
- Buiséad **táirgthe** a ullmhú ina aonaid.
- Buiséad **úsáid ábhair** a ullmhú ina Kg.
- Buiséad **ceannacháin ábhair** a ullmhú ina **Kg** agus ina **€**.
- Buiséad **saothair** (pá) a ullmhú.
- Cén fáth** a n-ullmhódh Fonn Fuaime Teo buiséad táirgthe?

(80 marc)